

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Факультет філологічний

Кафедра германської та слов'янської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор

[Signature] С. О. Омельченко

«27» червня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА”

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 035 Філологія

предметної спеціальності 035 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно)), перша англійська))

за освітньо-професійною програмою Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно)), перша англійська))

мова навчання українська

Розробник:

Казаков Ігор Миколайович –кандидат філологічних наук, доцент кафедри германської та слов'янської філології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Рецензенти:

Разживін Віктор Миколайович – доцент кафедри української мови і літератури ДДПУ, кандидат філологічних наук, доцент;

Ледняк Юлія Владленівна – доцент кафедри германської та слов'янської філології ДДПУ, кандидат педагогічних наук, доцент.

Робоча навчальна програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри германської та слов'янської філології
Протокол № 12 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри

д. філ. н., проф. В.А. Глущенко

Погоджено групою забезпечення спеціальності 035 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно))

Керівник групи забезпечення

к. філол. н., доц. Роман В. В.

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” червня 2022р.

протокол № 9

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 120	Рік підготовки:	
	1-й	1-й
	Семестр	
	2-й	2-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи здобувача – 2	20 год.	6 год. .
	Практичні	
	20 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	80 год.	108 год.
	Вид контролю: залік	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Зарубіжна література» є аналіз основних закономірностей розвитку зарубіжної літератури XVIII – XX ст., визначення специфіки основних етапів світового літературного процесу, вивчення творчості найбільш видатних письменників цього періоду, розкриття художньої цінності окремих творів.

**2. Матриця компетентностей, програмних результатів навчання,
методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни
«Зарубіжна література»**

Результати навчання з дисципліни	Методи навчання	Методи контролю
<p>1. Орієнтується в специфіці перебігу літературного процесу різних країн світу у контексті розвитку літератури, історії, культури.</p> <p>2. Інтерпретує й зіставляє літературні явища, використовує різні методи й методики аналізу художнього тексту.</p> <p>3. Характеризує літературні епохи, художні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур.</p> <p>4. Визначає жанрово-стильову своєрідність художнього тексту.</p>	<p>Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); репродуктивний метод; проблемний виклад матеріалу, частково-пошуковий та дослідницький методи; індуктивний, дедуктивний методи; наочний метод (робота з таблицями, схемами тощо); творчий метод; практичні методи (усні і письмові тренувальні вправи); експериментальний метод.</p>	<p>Спостереження за навчальною діяльністю здобувачів; усні та письмові відповіді на запитання здобувачів; усне опитування з певних конкретних тем курсу; підготовка здобувачами доповідей на практичні заняття;</p> <p>усне фронтальне опитування; письмове фронтальне опитування; тестування; оцінювання самостійної роботи;</p> <p>оцінювання контрольної роботи; презентації, та виступи на наукових конференціях;</p> <p>семестровий контроль (залік).</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	зокрема			усього	зокрема		
л		пр	с.р	л		пр	с.р	
Тема 1. Література XVIII ст.	20	2	4	14	22	-	2	20
Тема 2. Література XIX ст.	58	10	6	42	61	3	2	56
Тема 3. Література XX ст.	42	8	10	24	37	3	2	32
<i>Разом:</i>	120	20	20	80	120	6	6	78

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Загальна характеристика європейської літератури XVIII ст.	2	-
2.	Романтизм як літературний напрям.	4	1
3.	Реалізм у літературі XIX ст.	6	2
4.	Особливості розвитку літератури кінця XIX - початку XX століття	4	1
5.	Основні тенденції розвитку зарубіжної літератури XX століття	4	2
<i>Разом</i>		20	6

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Роман Д. Дефо «Робінзон Крузо». Проблематика твору. Уособлення просвітницьких ідеалів у образі головного героя роману.	2	-
2.	Філософський зміст та образна система трагедії Гете «Фауст».	2	-
3.	Сатирико-метафоричний зміст новели Е.Т.Гофмана «Крихітка Цахес, на прізвисько Циннобер».	2	2
4.	Поєднання бунтарства, сатири та трагічно забарвленого індивідуалізму в творчості	2	-

	Дж. Байрона		
5.	Гроші як рушійна сила і фатум суспільства у романі О. де Бальзака «Батько Горіо»	2	-
6.	Поезія доби модернізму.	2	2
7.	Поетика екзистенціалізму в романі А. Камю «Чума».	2	-
8.	Поетика «магічного реалізму» в романі Г. Гарсія Маркеса «Сто років самотності».	2	-
9.	Осуд тоталітаризму й авторитарності в романі Дж. Орвелла «1984».	2	-
10.	Підсумковий контроль	2	2
<i>Разом</i>		20	6

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Роман Д. Дефо «Робінзон Крузо». Проблематика твору. Уособлення просвітницьких ідеалів у образі головного героя роману.	2	4
2.	Проблематика та ідейний зміст роману Дж.Свіфта «Мандрі Гуллівера».	4	4
3.	Просвітництво в літературі Франції XVIII ст.	4	6
4.	Філософський зміст та образна система трагедії Гете «Фауст».	4	6
5.	Загальна характеристика англійського романтизму.	4	6
6.	Творчий шлях Дж. Г. Байрона. Проблематика та художня своєрідність поеми Дж. Г. Байрона «Паломництво Чайльд Гарольда».	4	6
7.	В. Скотт – засновник жанру історичного роману. Проблематика роману В. Скотта «Айвенго».	4	6
8.	Загальна характеристика французького романтизму. Відбиття основних естетичних принципів французького романтизму в романі В. Гюго «Собор Паризької Богоматері».	6	6

9.	Загальна характеристика романтизму США. Проблематика й внутрішня динаміка пенталогії Дж. Ф. Купера про Натті Бампо. Жанрова своєрідність та філософський зміст роману Г. Мелвілла «Мобі Дік, або Білий кит».	4	6
10.	Панорама суспільного життя Франції часів Реставрації в романі Стендаля «Червоне і чорне». Діалектика свідомості Жульєна Сореля в романі Стендаля «Червоне і чорне».	6	6
11.	Особливості творчого методу О. де Бальзака. «Людська комедія» О. де Бальзака (задум, структура, єдність циклу). Проблематика й образна система роману О. де Бальзака «Батько Горіо». Влада золота та її філософія в повісті О. де Бальзака «Гобсек».	6	8
12.	Особливості творчого методу Г. Флобера. Образна система та проблематика роману Г. Флобера «Пані Боварі».	4	6
13.	Особливості творчого методу Ч. Діккенса. Морально-естетичний ідеал Ч. Діккенса в романі «Домбі та син». Проблематика роману Ч. Діккенса «Пригоди Олівера Твіста».	4	6
14.	«Школа потоку свідомості». Художнє новаторство Дж. Джойса в романі «Улісс».	4	4
15.	Концепція світу та людини у творах Ф. Кафки. Ідейно-художній аналіз новели Ф. Кафки «Перевтілення».	4	4
16.	Поетика екзистенціалізму в романі А. Камю «Чума»	4	6
17.	Втілення поетики й філософії постмодернізму в романі У. Еко «Ім'я рози».	4	6
18.	Поетика «магічного реалізму» в романі Г. Гарсія Маркеса «Сто років самотності».	4	6
19.	Осуд тоталітаризму й авторитарності в романі Дж. Орвелла «1984».	4	6
<i>Разом</i>		<i>80</i>	<i>108</i>

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Результати навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни визначаються у балах, що виставляються згідно з критеріями оцінювання, затвердженими в ДДПУ (*Положення про організацію освітнього процесу у*

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/025.pdf>);

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	<i>для екзаменів, звітів з практики та курскових робіт</i>	<i>для заліків</i>
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекції, практичні, лабораторні) та самостійної роботи.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за лекції здійснюється за такими критеріями: *присутність здобувача на лекції, складання її конспекту та активна участь у перебігу лекції.*

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих під час практичного, лабораторного заняття, здійснюється за такими критеріями:

– під час опитувань – *за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття;*

– під час тестування – *за правильні відповіді на запитання тесту з теми заняття;*

– у процесі виконання ситуаційних вправ і завдань – *за запропонований правильний алгоритм (послідовність) виконання завдання; за знання теоретичних основ проблеми, порушеної в завданні; за володіння практичними навичками, необхідними для виконання завдання; за отриманий правильний результат.*

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в процесі написання поточних, проміжних контрольних робіт здійснюється за правильні відповіді на питання роботи.

Оцінювання рефератів та презентацій за визначеними темами здійснюється відповідно до таких критеріїв:

– *за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту, має бути ще не менше трьох джерел інформації);*

– за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на використану літературу та джерела;

– за наявність змістовних висновків;

– за глибокі знання навчального матеріалу, що містяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

У разі виявлення невідповідності результатів навчання окремим критеріям із тієї чи тієї форми контролю знань кількість балів, яка виставляється здобувачу, може бути знижена:

– за неповну відповідь;

– за кожен неправильну відповідь;

– за невчасне виконання завдання;

– за недостовірність поданої інформації;

– за недостатнє розкриття теми;

– за відсутність посилань на літературні джерела.

Результати поточних контролів рівня знань здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання (у вигляді певної кількості отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем наприкінці кожного заняття до їхнього відома, виставляються в Журнал обліку роботи академічної групи та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Розподіл балів, що можуть здобути здобувачі за темами та за формами навчальних занять

Денна форма навчання

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T1	1	1	6	4	10	5
T2	5	2	12	6	15	11
T3	4	1	12	6	15	12
ПК	-	-	20	12	-	-
Разом	10	4	50	28	40	28

Заочна форма навчання

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T1	-	-	-	-	15	8
T2	1	1	5	2	26	16
T3	2	1	5	2	26	18
ПК	-	-	20	12	-	-
Разом	3	2	30	16	67	42

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки. Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу. На останньому занятті викладач зобов'язаний оголосити здобувачам накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час занять та за виконану самостійну роботу.

Залік як форма контролю передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час лекційних, практичних занять та за виконану самостійну роботу (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни шляхом виконання додаткових завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

На оцінку «зараховано» (60-100 балів) заслуговує здобувач вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу отримав зазначену кількість балів протягом семестру;

Оцінка «не зараховано» (0-59 балів) виставляється здобувачеві вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних занять й за виконану самостійну роботу не набрав 60 балів упродовж семестру, він має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (залік).

7. Рекомендована література

Основна

1. Ващенко Ю.А., Мурадова І.Р. Історія зарубіжної літератури кінця ХІХ – початку ХХ століть: навч. посібник. Харків, 2019. 188 с.
2. Зарубіжна література ХVІІ-ХХ ст.: навч. посіб. / авт.-уклад.: І. І. Розман, Н. В. Рокосовик. Київ : Талком, 2019. 365 с.
3. Іконнікова М. В. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Хмельницький : Бідюк Є. І. [вид.], 2019. 156 с.
4. Історія зарубіжної літератури першої половини ХХ століття: практикум: навч. посіб. / уклад. О. В. Гальчук. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 419 с.
5. Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури ХІХ століття. Перша половина: доба романтизму: навч. посіб. для студентів. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 358.

Допоміжна

1. Бітківська Г.В., Динниченко Т.А. Історія зарубіжної літератури ХVІІ-ХVІІІ століття: практикум: навч. посібник. Київ: Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 160 с.
2. Давиденко Г. Й., Величко М. О. Історія зарубіжної літератури ХVІІ-ХVІІІ століття : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2019. 292 с.
3. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ століття: навч. посібник. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 400 с.
4. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гринчак Н.І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: навч. посібник. 3-тє вид. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 488 с.
5. Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гричаник Н.І., Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 274 с.
6. Девдюк І.В. Англійська література: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2018. 144 с.
7. Казаков І.М. Ледняк Ю.В. Методичні рекомендації до курсу «Зарубіжна література з методикою викладання» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мова і література (англійська))». Слов'янськ, 2020. 27 с.
8. Марко В.П. Аналіз художнього твору. Київ: Академвидав, 2018. 278 с.
9. Ніколенко О.М., Конєва Т.М., Орлова О.В. Основні тенденції розвитку прози ХХ століття: навч. посібник. Полтава : АСМІ, 2018. 200 с.

10. Привалова Л.П. Актуальні проблеми вивчення течій раннього модернізму в західноєвропейській літературі кінця XIX - початку XX ст.: навч. посібник. Дніпро: РВВ ДНУ, 2018. 100 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бібліотека світової літератури. Зарубіжна література українською мовою. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/>
2. Літературний акцент: <http://litakcent.com/>
3. Літературний центр: <http://litcentr.in.ua/>
4. Світ літератури: <http://svitliteraturu.com/>
5. <http://bukvoid.com.ua/>
6. <https://chtyvo.org.ua/authors/>
7. <http://megalib.com.ua/>
8. <https://ukrclassic.com.ua/>

9. Посилання на дистанційний курс

<http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=1507>